พิพิธภัณฑ์บ้านฝิ่น

ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

พิพิธภัณฑ์บ้านฝิ่น ตั้งอยู่ที่ 212 ม.1 ต.เวียง อ.เชียงแสน จ.เชียงราย เป็นพิพิธภัณฑ์เอกชนเล็กๆ แต่วัตถุสิ่งของนั้นน่าสนใจมาก ผู้ก่อตั้งคือคุณพัชรี ศรีมัธยกุล ซึ่งเป็นคนเชียงแสนโดยกำเนิด วัตถุสะสมส่วนใหญ่ได้มาจากการตระเวนเข้าไปจนถึงจีนตอนใต้ รวมถึงการค้าของเก่าที่มีการหมุนเวียนเข้ามาตลอดเวลา ในขณะนี้มีของจัดแสดงประมาณ 300 ชิ้น ส่วนอีกประมาณ 1680 ชิ้นยังอยู่ในคลัง

การจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ ส่วนแรกกล่าวถึงลักษณะทางกายภาพของพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ แสดงด้วยภาพวาดแผ่นที่ และตัวอักษรที่อภิบาย จากนั้น กล่าวถึงประวัติการเดินทางของฝิ่นที่เข้ามาสู่พื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ เรื่องราวจะเน้นการอพยพของคนภูเขาทางใต้ของจีนที่เข้ามาในประเทศไทย และนำเอาฝิ่นและการบริโภคฝิ่นเข้ามา จากนั้น เป็นการบอกเล่าถึงวิถีชีวิตของชาวเขา ด้วยตารางวงจรชีวิตในรอบ 12 เดือน และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูกพืชเสพติดดังกล่าว และเป็นการพูดถึงการค้าขายฝิ่นที่เกิดขึ้นในพื้นที่ การบอกเล่าดังกล่าวใช้วัตถุที่เกี่ยวกับการค้า ได้แก่ “เป้ง” เน้นในเรื่องของวัตถุสะสมที่มีจำนวนมาก และยังแสดงให้เห็นถึงความงามของตัววัตถุด้วยการพิมพ์ลายนูน ลงผืนผ้าขาว เพื่อให้เห็นลายบนวัตถุนั้น พร้อมเนื้อหาที่อภิบายถึงรูปสัตว์ที่ใช้ในการประดิษฐ์วัตถุดังกล่าว สิ่งจัดแสดงที่น่าสนใจคือ การทำม้าจำลองที่เป็นการจัดแสดงอานม้าบนม้าไม้จำลอง และพยามสื่อถึงเส้นทางการค้ายาที่เข้ามาจากทางใต้ของจีนสู่ทางเหนือของไทย ในช่วงสุดท้ายมีการบอกเล่าของโทษของยาเสพติด และเนื้อเรื่องบอกเล่าถึงชีวิตในลำนำโขง